

Ο ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΣ ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ «ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗΣ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ» /

David Correia,
Tyler Wall,
Police: A field Guide,
2018, Verso

Γυρνάμε πίσω σε ότι μας θυμίζει ο Benjamin: *Η παράδοση των καταπιεσμένων μας διδάσκει ότι η "κατάσταση έκτακτης ανάγκης" που ζούμε τώρα δεν είναι η εξαίρεση αλλά ο κανόνας. Πρέπει να κατορθώσουμε να συλλάβουμε την ιστορία έχοντας αυτή την επίγνωση. Τότε θα διαπιστώσουμε καθαρά ότι αποστολή μας είναι να δημιουργήσουμε μια πραγματική κατάσταση έκτακτης ανάγκης και έτσι θα βελτιωθεί η θέση μας στον αγώνα κατά του φασισμού.*

Οι μαύρες κοινότητες στην Αμερική, οι κοινότητες των George Floyd, Rayshard Brooks, Michael Brown, Bryona Taylor και τόσων άλλων προληπτικά, εκδικητικά, ρατσιστικά δολοφονημένων από το αμερικανικό σύμπλεγμα της ασφάλειας, προκαλούν μία σειρά από τέτοιες, μικρότερες και μεγαλύτερες πραγματικές καταστάσεις εξαίρεσης. Οι εξεγέρσεις σε όλο το μήκος και το πλάτος των ΗΠΑ διαδηλώνουν το μίσος τους για τον αμερικανικό, συστημικό, νομοθετικό, δομικό, κρατικό ρατσισμό, για την ποινικοποίηση των μαύρων προλεταρίων, τις προληπτικές εκτελέσεις, τη μαζική φυλάκιση, την φυλετική υποτίμηση μέσα σε ένα περιβάλλον απόλυτης κρίσης των ταξικών σχέσεων: μαζικής ανεργίας, αποκλεισμού από το σύστημα υγείας ή αναγκαστική ασθένεια μέσα σ' αυτό¹, μαζικής καθήλωσης σε ανύπαρκτα διαμερίσματα, εξώσεων και απολύσεων.

Στις γραμμές που ακολουθούν θα διαβάσετε μία ιστορική προοπτική της απαγόρευσης κυκλοφορίας από τους David Correia και Tyler Wall. Μεταφράσαμε αυτό το απόσπασμα από το βιβλίο τους *Police: A field Guide*, Verso, 2018. Η ανάδειξη της απαγόρευσης κυκλοφορίας ως πολιτικής μεθόδου αντιμετώπισης είναι πολλαπλά χρήσιμη: Αναδεικνύει το πραγματικό αντικείμενο της απαγόρευσης: την εργατική τάξη σαν υποκείμενο που νοηματοδοτεί με την εργασία της, τις αρνήσεις της, τις επιθυμίες της και την πολυσύνθετη εμπειρία της τον χώρο. Η απαγόρευση κυκλοφορίας σαν κρατικό μέτρο ενάντια στην εργατική τάξη με χίλιους τρόπους αφηνεί να αναδυθεί το νήμα εκείνο που συνδέει την ρατσιστική αμερικανική πολιτική και την στρατιωτική καταστολή που ενεργοποιεί, την αντιμεταναστευτική πολιτική των στρατοπέδων συγκέντρωσης και την δημόσια τάξη της κοντινής μας καραντίνας μέσα στο περιβάλλον ενός διαρκούς και αμείωτου ταξικού πολέμου.

Η ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ ΕΙΝΑΙ ΜΙΑ ΜΟΡΦΗ ΦΥΛΑΚΙΣΗΣ. Είναι ο τρόπος της αστυνομίας να ρυθμίζει και να ελέγχει τις κινήσεις των μελών ενός πληθυσμού διαμέσου του χρονικού και χωρικού περιορισμού. Η αστυνόμευση της απαγόρευσης κυκλοφορίας εξασφαλίζεται πάντα με το ζόρι και τη βία. Όπως στις συγκεντρώσεις με τα υπηρεσιακά σκυλιά και τα ελικόπτερα της αστυνομίας, έτσι και οι απαγορεύσεις κυκλοφορίας επιβάλλουν περιορισμούς στον χρόνο και τον χώρο, συνήθως, των φτωχών. Συχνά αναφερόμενη και ως «lockdown», η απαγόρευση κυκλοφορίας αποτελεί αστυνομικό διάταγμα [police ordinance] και ταυτόχρονα μια μορφή φυλάκισης. Μετατρέπει τους δημόσιους και ιδιωτικούς χώρους σε χώρους αιχμαλωσίας, με την επιλογή είτε της ανυπακοής και ακολούθως τη σύλληψη από την αστυνομία, είτε της υπακοής και άρα το να είσαι φυλακισμένος μέσα στο ίδιο σου το σπίτι. Η απαγόρευση κυκλοφορίας επιδιώκει να «καθαρίσει» ένα συγκεκριμένο δημόσιο χώρο διαμέσου απειλών προφυλάκισης και σύλληψης, ενώ ταυτόχρονα μετατρέπει τον ιδιωτικό χώρο διαβίωσης σε αυτοσχέδιο κρατητήριο.

Οι απαγορεύσεις κυκλοφορίας δεν αναδύονται απλά από μια αναταραχή αλλά από τον βαθύ φόβο της κυρίαρχης τάξης απέναντι στην εξέγερση της εργατικής τάξης. Σαν έννοια, αρχικά είχε τη σημασία της πρόληψης της φωτιάς [cover fire], που προέρχεται από την μεσαιωνική ευρωπαϊκή πρακτική κατά την οποία χτυπούσαν τις καμπάνες της εκκλησίας για να ορίσουν την ώρα που οι κάτοικοι έπρεπε να κατασβήσουν τις φωτιές στον εξωτερικό χώρο και έπειτα να επιστρέψουν στα σπίτια τους. Με τους ξύλινους στριμωχτούς χώρους διαβίωσης, οι φωτιές αποτελούσαν σοβαρή απειλή για τις τοπικές πόλεις και τα χωριά. Αλλά οι απαγορεύσεις κυκλοφορίας δεν είχαν να κάνουν μόνο με τις τυχαίες φωτιές. Στόχευαν παράλληλα στις πολιτικές φωτιές της εξέγερσης και της επανάστασης. Για πολύ καιρό, οι απαγορεύσεις κυκλοφορίας «εξυπηρετούσαν» τα συμφέροντα της κυρίαρχης τάξης ώστε να αποφεύγεται το φαινόμενο ομάδες χωρικών και κάτοικοι της πόλης να συναθροίζονται σε ταβέρνες και αργότερα σε καφενεία» όπου μπορεί να σχεδιάζαν εξεγέρσεις και επαναστάσεις. Η ετυμολογία καταδεικνύει τα κίνητρα της ισχύος της κυρίαρχης τάξης. Οι απαγορεύσεις κυκλοφορίας είναι μια μορφή καταστολής της εξέγερσης. Αποτελούν την

κανονικοποίηση των δυνάμεων έκτακτης ανάγκης στις φιλελεύθερες δημοκρατίες, ένα όπλο-κλειδί για την αστυνόμευση των εργατών, των ανέργων, των επαναστα(ρι)ών και όσων είναι ακόμη ικανοί/ες για εργασία, όπως η νεολαία. Η σύγχρονη ζωή είναι μια ζωή υπό απαγόρευση [κυκλοφορίας].

Στις ΗΠΑ η απαγόρευση κυκλοφορίας είναι ανάμεσα στα πρώτα νόμιμα μέτρα που στρέφονται οι αρχές όταν έρχονται αντιμέτωπες με αστυνόμευση κρίσεων, ταραχές και γενικές αναταραχές «εγκλήματος» και «παραβατικότητας». Για παράδειγμα το 1703 η πόλη της Βοστώνης «κατασκεύασε» απαγόρευση κυκλοφορίας για τους Αφροαμερικανούς και τους Γηγενείς [Native Americans], κατά κύριο λόγο ως ένα μέσο αποφυγής της εξέγερσης και της ανταρσίας. Μαζί με την περιφρούρηση των σκλάβων και τα διατάγματα περί επαιτείας, η απαγόρευση κυκλοφορίας ήταν ένα σημαντικό εργαλείο που χρησιμοποιούσαν οι αρχές για την αστυνόμευση των σκλάβων και κάποιες φορές και των φτωχών λευκών, σε καθημερινή βάση. Επίσης ήταν ο δρόμος-κλειδί για τους λευκούς δουλέμπορους στο να περιορίζουν τις ευκαιρίες των σκλάβων στο να οργανωθούν και να κοινωνικοποιηθούν το βράδυ, υπό τον φόβο εξεγέρσεων. Οι απαγορεύσεις κυκλοφορίας ήταν κοινό χαρακτηριστικό της μετά-δουλείας εποχής του Black Code¹, και συχνά δούλευε μαζί με τους νόμους περί επαιτείας με σκοπό τον έλεγχο της κίνησης των σκλάβων που είχαν ελευθερωθεί πρόσφατα. Παρομοίως, οι «Sundown Towns» του Jim Crow ήταν πόλεις λευκών βασιμισμένες ακριβώς στην έννοια της απαγόρευσης κυκλοφορίας, αλλά μόνο για τους Αφροαμερικανούς: τους απέκλειαν και ειδικά το βράδυ αναρτούσαν πινακίδες όπως «Αράπη, Μην Αφήνεις τον Ήλιο να Δύει Στην Πλάτη Σου». Η απαγόρευση κυκλοφορίας εξακολούθησε να χρησιμοποιείται έναν αιώνα αργότερα ως ένας τρόπος αστυνόμευσης των εξεγέρσεων και των δι-αμαρτυριών που είχαν να κάνουν με το αντιπολεμικό κίνημα και το κίνημα για τα πολιτικά δικαιώματα την δεκαετία του '60.

Στα αρχεία των ΗΠΑ για την καταστολή της εξέγερσης, η απαγόρευση κυκλοφορίας περιγράφεται ως ένα από τα πολλά μέτρα «ελέγχου πληθυσμού» που εναρμονίζεται με το «κράτος δικαίου». Οι απαγορεύσεις κυκλοφορίας έπαιξαν σημαντικό ρόλο στους πρόσφατους πολέμους των ΗΠΑ στο Ιράκ

και το Αφγανιστάν και χρησιμοποιήθηκαν σε εμπόλεμες περιοχές στον Β' ΠΠ και το Βιετνάμ, καθώς και στο εσωτερικό της χώρας, διευκολύνοντας τον περιορισμό των Αμερικάνων με ιαπωνική καταγωγή [Japanese-Americans].

Οι συλλήψεις λόγω απαγόρευσης κυκλοφορίας αποτελούσαν την πλειοψηφία (42%) κατά την διάρκεια των εξεγέρσεων στο Los Angeles το 1992 και των εξεγέρσεων στο Cincinnati το 2001 -αμφότερες έλαβαν χώρα ως απάντηση στην αστυνομική βία εναντίον των μαύρων κοινοτήτων. Η απαγόρευση κυκλοφορίας χρησιμοποιήθηκε εκτεταμένα στην «μάχη του Seattle» το 1999, ενάντια στις διαδηλώσεις Occupy Wall Street το 2011 καθώς και στην New Orleans μετά τον τυφώνα Κατρίνα. Ακόμη πιο πρόσφατα οι απαγορεύσεις κυκλοφορίας χρησιμοποιήθηκαν ως μέσο καταστολής των διαδηλώσεων και εξεγέρσεων στις πόλεις Baltimore και Ferguson μετά τις δολοφονίες από μπάτσους του Michael Brown τον Αύγουστο του 2014 και του Freddie Gray τον επόμενο Απρίλη.

Όμως η απαγόρευση κυκλοφορίας χρησιμοποιείται εδώ και πολύ καιρό ως ένα μέτρο ρουτίνας για την ενσωμάτωση της καθημερινής ζωής των φυλετικοποιημένων φτωχών (racialized poor), ειδικά της νεολαίας. Πολλές πόλεις και κοινότητες των ΗΠΑ έχουν διατάγματα απαγόρευσης κυκλοφορίας, όσον αφορά τη νεολαία, για τους καλοκαιρινούς μήνες ή ακόμη και ετήσιας διάρκειας, γεγονός που δίνει στην αστυνομία την ευρεία ευχέρεια να σταματάει πρακτικά τον οποιονδήποτε μοιάζει ανήλικος και βρίσκεται έξω μετά από μια καθορισμένη ώρα. Οι απαγορεύσεις κυκλοφορίας που στοχεύουν στην νεολαία, στοχεύουν παράλληλα σε ολόκληρη την οικογένεια. Οι γονείς θεωρούνται υπεύθυνοι και μπορεί να κριθούν ακατάλληλοι βάσει νόμου, εάν τα παιδιά τους «πισατούν» έξω κατά τη διάρκεια απαγόρευσης. Για παράδειγμα όταν η πολιτεία της Βαλτιμόρης θέσπισε την απαγόρευση κυκλοφορίας έκτακτης ανάγκης για να αστυνομεύσει τις εξεγέρσεις το 2015, οι επικριτές του μέτρου αυτού ανέδειξαν ότι στα αρχεία της πόλης υπήρχε ήδη μια ετήσιας διάρκειας απαγόρευση κυκλοφορίας για την νεολαία κάτω των 14 ετών, που επέβαλε κύρωσεις των 50 δολαρίων στους γονείς για την πρώτη κλήση και στη συνέχεια τους έκοβαν πρόστιμο που έφτανε τα 300 δολάρια ή οδηγούταν στην φυλακή. Οι απαγορεύσεις κυκλοφορίας έχουν να κάνουν με πολύ περισσότερα από την αστυνόμευση

του δημόσιου χώρου -είναι παράλληλα απαραίτητες για τη αστυνόμευση της ηθικής και της οικογένειας.

Η απαγόρευση κυκλοφορίας αποτελεί στήριγμα για την σύγχρονη πολιτική εξουσία, αλλά η αποτελεσματικότητά της ως μέσο ελέγχου της εγκληματικότητας είναι κάτι που δεν επιβεβαιώνεται. Έρευνες από τα μέσα του '90 έχουν καταδείξει ότι οι απαγορεύσεις κυκλοφορίας για τους ανήλικους, για παράδειγμα, συνεισφέρουν ελάχιστα στην πραγματική καταστολή της εγκληματικότητας και της παραβατικότητας. Σύμφωνα με τον κοινωνιολόγο Loïc Wacquant «Το σίγουρο είναι ότι αυτές οι απαγορεύσεις κυκλοφορίας αυξάνουν σημαντικά τις πιθανότητες φυλάκισης για τους νεολαίους που μένουν στις φτωχές περιοχές των πόλεων», με την αστυνομία να συλλαμβάνει πολύ περισσότερο για παραβάσεις απαγόρευσης κυκλοφορίας παρά για άλλα είδη παραβάσεων.

Ανεξάρτητα από το αν έρχεται ως απάντηση σε μια κρίση ή αν στοχεύει στην «παραβατικότητα», η απαγόρευση κυκλοφορίας πάντα έρχεται να κατασκευάσει ένα συγκεκριμένο είδος χώρου [space], αστυνομεύοντας ενεργητικά το τι είδους άνθρωποι και συμπεριφορές επιτρέπεται να κινούνται μέσα και διαμέσου αυτού του χώρου. Αυτό εννοεί ο Don Mitchell με τη φράση «η δια νόμου αναίρεση του χώρου» [annihilation] η οποία «είναι αναπόφευκτη (αν και ακόμη μόνο δυνητικά) αναίρεση των υποκειμένων», γιατί η απαγόρευση κυκλοφορίας δεν είναι απλά και μόνο απαγόρευση ανεπιθύμητων συμπεριφορών αλλά απαγόρευση που αφορά συγκεκριμένους τύπους ανεπιθύμητων υποκειμένων.

Για οποιονδήποτε άλλον πέρα από τους μπάτσους και τις αρχές, το να είναι έξω νόμιμα κατά τη διάρκεια μιας απαγόρευσης κυκλοφορίας σημαίνει ότι πρέπει να αποδείξει όχι μόνο ότι είναι ενήλικας αλλά ότι είναι και εργαζόμενος. Αυτό διατυπώνεται με άμεσο τρόπο στους περισσότερους νόμους περί απαγόρευσης κυκλοφορίας: δεν αναγνωρίζεται νομική άδεια να είναι κανείς έξω πέρα από μια συγκεκριμένη ώρα, εκτός και αν πηγαίνει ή επιστρέφει από μέρος νόμιμης εργασίας. Η ηλικία-όριο για τις απαγορεύσεις κυκλοφορίας που αφορούν στην νεολαία συνήθως βασίζεται στο νόμιμο ηλικιακό όριο ως απαραίτητη προϋπόθεση για εργασία. Η απαγόρευση κυκλοφορίας χορεύει στους ρυθμούς του καπιταλισμού.

Η απαγόρευση κυκλοφορίας είναι μια αντι-κοινωνική πολιτική. Απαιτεί από όλους και όλες εμάς, σε

διαρκή βάση, να αιτιολογούμε την δημόσια ύπαρξή μας αποδεικνύοντας την κατάστασή μας ως εργάτ(ρι)ες. Απαιτεί από όλους μας να μένουμε σπίτι, απομονωμένοι από μια βραδινή κοινωνική ζωή έξω από την μεσοαστική οικογένεια, προετοιμαζόμενοι για την επόμενη μέρα στην δουλειά -και αν βγεις έξω, οφείλεις να αγοράζεις κάτι ή να δουλεύεις. Είναι το μίσος της κυρίαρχης τάξης για κάθε τρόπο ύπαρξης που δεν τους αποφέρει κέρδος. Η απαγόρευση κυκλοφορίας είναι η καχυποψία της κυρίαρχης τάξης απέναντι σε όλα τα κομμάτια των ζώων μας που δεν έχουν ακόμη ενσωματωθεί στους νόμους της καπιταλιστικής εργασίας.

Η αστυνόμευση είναι από μόνη της ένα είδος ατέρμονης απαγόρευσης κυκλοφορίας. Η λογική της απαγόρευσης κυκλοφορίας παίρνει σάρκα και οστά στο σταμάτημα στο δρόμο [traffic stop], το σταμάτημα για σωματική έρευνα και την αστυνομική περιπολία τόσο όσο και η περιφρούρηση των σκλάβων. Το βαθύτερο νόημα της απαγόρευσης κυκλοφορίας είναι παρόν στην αστυνόμευση ύποπτων ατόμων που υποτίθεται ότι είναι παράταιροι, και κάθε φορά που ο μπάτσος λέει «Εί, εσύ εκεί!» ή ρωτάει «Πού πας;» ή «Τί δουλειά έχεις εδώ». Οπουδήποτε υπάρχουν μπάτσοι, η ισχύς της απαγόρευσης κυκλοφορίας κινητοποιείται, ακόμη και αν η απαγόρευση δεν έχει ανακοινωθεί επίσημα. Για τους υπέρμαχους της τάξης, υπάρχουν πάντα φωτιές που πρέπει να σβήσουν και αυτό γιατί πάντα υπάρχει η αναταραχή που υποβόσκει στο λαό και απειλεί να κάψει συθέμελα το σύστημα.

1. ΣτΜ: Με τον όρο Black Code αναφέρεται στο νομικό πλαίσιο που αφορούσε στην συμπεριφορά των Αφροαμερικανών. Το 1865-66, μετά τον αμερικανικό εμφύλιο, πέρασαν μια σειρά τέτοιων νόμων, που είχαν ως στόχο τον περιορισμό της ελευθερίας των Αφροαμερικανών και την επιβολή του να δουλεύουν για πολύ χαμηλούς μισθούς. Ουσιαστικά ήταν μέρος ενός ευρύτερου σχεδίου των λευκών στην προσπάθειά τους να διατηρήσουν την πολιτική τους κυριαρχία και να καταστείλουν τους σκλάβους που είχαν ελευθερωθεί πρόσφατα.